

Aika 21.11.2022, klo 10:00 - 12:02
Paikka Hybridikokous: maakuntatalo/Teams

Käsitellyt asiat

- § 62 **Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 63 **Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 64 **Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 65 **Seuraava kokous**
- § 66 **Lausunto Turun kaupungille yleiskaava 2029 ehdotuksesta**
- § 67 **Lausunto Turun kaupungille Pitkämäen liikekeskuksesta**
- § 68 **Lausunto Sweco Infra & Rail Oy:lle ja Salon kaupungille Perniön Aurinkovoimapuiston suunnittelutarveratkaisusta**
- § 69 **Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen**
- § 70 **Varsinais-Suomen liiton suunnittelun ajankohtaiset**
- § 71 **Mahdolliset muut asiat**
- § 72 **Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Juha Rantasaari, puheenjohtaja
Riitta Lehtinen, etänä, 1. varapuheenjohtaja, poistui 10:52
Pentti Aitamurto
Esko Kiviranta, etänä, poistui 11:40
Marko Lindberg, etänä, poistui 11:09
Juhani Pilpola
Anne-Mari Virolainen, etänä, saapui 10:03, poistui 11:08
Eeva-Johanna Eloranta, etänä, saapui 11:44

Muut saapuvilla olleet

Erika Mäkeläinen, suunnitteluassistentti, sihteeri
Timo Juvonen, erikoissuunnittelija
Satu Kottonen, paikkatietosuunnittelija
Virpi Mamia, maakunta-arkkitehti
Salla Murmann, erikoissuunnittelija
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, esittelijä
Eeva Salmi, etänä, projektiasiantuntija
Hanna Kalliolevo, projektisuunnittelija

Poissa

Arttu Koskinen, kaavasuunnittelija

Allekirjoitukset

Juha Rantasaari
Puheenjohtaja

Erika Mäkeläinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

24.11.2022

Juha Rantasaari

§ 62

Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 63

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön (12.6.2017) 120 § mukaan "Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitilien puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti." Maakuntahallitus on kokouksessaan (31.3.2014 § 37) ottanut käyttöön pöytäkirjan sähköisen tarkastamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää, että:

1. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maankäyttöjaoston kokouksen jälkeen puheenjohtajalle hyväksymistä varten.
2. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla suunnittelujohtajalle ja pöytäkirjanpitäjälle pöytäkirjan hyväksymisestään.
3. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 120 §:n mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 64

Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Mahdolliset muut asiat käsitellään kohdassa "Mahdolliset muut asiat".

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 65

Seuraava kokous

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston seuraava kokous on 12.12.2022 klo 08.15.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 66

Lausunto Turun kaupungille yleiskaava 2029 ehdotuksesta

VSLDno-2022-261

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Turun kaupunginhallitus on 11.10.2022 päätöksellään hyväksynyt Turun Yleiskaava 2029 -ehdotuksen (24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu ja 1.8.2022 muutettu) ja asettanut sen uudelleen nähtävälle 31.10.-29.11.2022 väliseksi ajaksi. Varsinais-Suomen liitto on antanut lausunnon Turun yleiskaava 2029 ehdotuksesta tammikuussa 2019 sekä täydentänyt tätä lausuntoa maaliskuussa 2022 nähtävillä olleen tarkistetun ehdotuksen (24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu) pohjalta antamallaan lausunnolla (28.3.2022 §22). Erillistä lausuntopyyntöä ei ole kaupungilta lähetetty tätä nähtävillä oloa koskien.

Turun Yleiskaava 2029 -ehdotus (24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu) oli nähtävillä alkuvuodesta 2022. Kaavaehdotukseen on tehty muutoksia siitä saatujen lausuntojen ja muistutusten perusteella. Merkittävin muutos koskee satamaraiteen siirtämistä. Kattava listaus yleiskaavaehdotukseen tehdyistä muutoksista löytyy kaupungin sivulta: Yleiskaava 2029 -ehdotus on nähtävillä | Turku.fi

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto on käsitellyt Turun yleiskaavas suunnitelmaa kokouksissaan 16.11.2015 § 112 luonnosta ja ehdotusta 21.1.2019 § 6 sekä 28.3.2022 § 22.

21.1.2019 maankäyttöjaosto antoi yleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon (21.1.2019 § 6):

”Yleistä

Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset yleiskaavalle ovat jo lähtökohtaisesti korkeat. Tämä näkyy vaadittavien selvitysten määrässä ja prosessien pituudessa. Turun yleiskaava 2029 ehdotusta on laadittu koko 2010-luvun ajan. Tuona aikana toimintaympäristössä (ympäröivän yhteiskunnan kehityksessä) on tapahtunut useita suuria muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet myös kaavatyön lähtökohtiin. Varsinaisen-Suomen taloudellinen menestys on näkynyt erityisesti Turkuun kohdistuneena kasvuna. Samanaikaisesti yhdyskuntarakenteen hajautuminen on kääntynyt voimakkaaksi kaupungistumiseksi, liikenteen päästötavoitteet ovat kiristyneet ja maahanmuutto ja koko Eurooppaa koskeva pakolaisuus ovat lisänneet alueellista segregatiota. Covid-pandemian pitkäaikaiset vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteen ja liikenteen kehitykseen ovat vasta arvailtavissa.

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. Sekä yleiskaavaehdotus että tuore lainvoimainen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava perustuvat pitkäjänteiselle suunnitteluyhteistyölle ja sen pohjalta laadituille kaupunkiseudun rakennemallille ja

liikennejärjestelmäsuunnitelmille. Yhteisten tavoitteiden toteutuminen – elinvoimaisen ja kestäväen maakunnan kehitys rakentuu maakuntakeskuksen menestykselle.

Yleiskaavaehdotuksen Kasvukäytävät-kehityskuvalle perustuva yhdyskuntarakenteen kehittäminen kasvutavoitteineen on yleiskaavoitusta ohjaavan maakuntakaavan ja sen tavoitteiden mukainen. Yleiskaava tunnistaa alueen erityispiirteet ja luo edellytykset kestäväen ja vetovoimaisen kaupungin rakentumiselle. Yleiskaavan tueksi on laadittu useita perusteellisia tutkimuksia ja kunnianhimoisia kaupunkivisioita.

Sekä maakunta- että yleiskaavan toteutumisen edistämiseksi tulee kaupunkiseudun suunnitteluyhteistyötä edelleen aktiivisesti kehittää. Tuoreen MAL-sopimuksen toimenpiteiden toteuttaminen luo tälle yhteistyölle hyvän pohjan. Sopimuksella valmistaudutaan myös kaupunkiseudun rakennemallin päivitykseen laatimalla tarvittavia rajat ylittäviä selvityksiä.

Kauppa

Maankäyttö- ja rakennuslain kauppaa koskevat säädökset ovat kaavaprosessin aikana muuttuneet useaan kertaan. Säädösten pääpaino on palveluiden monipuolisessa saavutettavuudessa. Yleiskaavaa varten laaditussa selvityksessä todetaan, ettei palveluverkossa ja palveluiden saavutettavuudessa nykyisellään ole suuria puutteita. Yleiskaavaehdotus onkin kaupan teeman osalta suurelta osin nykytilanteen toteava ensisijaisen tavoitteen ollessa keskustan kaupan palveluiden turvaaminen. Yleiskaavaehdotus on tältäkin osin maakuntakaavan mukainen.

Virkistys, viherverkko

Turun yleiskaava 2029 on virkistys- ja viherrakenneteeman osalta pääosin linjassa maakuntakaavan ja sen tavoitteiden kanssa. Maakuntakaavassa painopiste on laajoissa, kuntarajatkin ylittävissä viher- ja virkistysalueyhteyksissä. Maakuntakaavan Kaupunkikehittämisen kohdealue -merkintään liittyy useita määräyksiä, joiden tavoitteita ovat alueen vetovoima, ympäristön laatu, arvojen turvaaminen sekä virkistysalueiden ja ekologisten yhteyksien jatkuvuus.

Yleiskaavan V-, MA- ja MY-alueet voidaan nähdä osittain virkistys- ja viheryhteyksiä turvaavina yleiskaavamerkintöinä. Myös kaupunkirakenteen sisäisten viheryhteyksien jatkuvuus on turvattava ja niiden merkitys monipuolisten ekosysteemipalveluiden tuottajana tunnistaa. Kulunut vuosi erityisesti on osoittanut helposti saavutettavien viheralueiden ja puistojen merkityksen vetovoimaiselle kaupunkiympäristölle. Yleiskaavan tulee tarjota ohjeet ja selkänöja asemakaavoitukselle myös keskusta-alueilla haettaessa tasapainoa rakennettavan ja rakentamattoman ympäristön välisille suhteille.

Virkistykseen osalta liitto kiinnittää huomiota muutamaan ehdotusvaiheessa olevan Luonnonarvojen ja -varojen maakuntakaavan merkintään, joiden jalkauttamista Turun yleiskaavaan 2029 liitto suosittelee pohdittavan. Seuraavat huomioid kohdistuvat virkistysalueiden muodossa esitettyihin viher- ja virkistysyhteyksiin.

1. Itä-länsisuuntainen virkistysyhteys välillä Raisionjoki–Metsäaro. Yleiskaavaehdotuksessa Raision rajan ja Naantalin pikatien välinen osuus on merkitty ulkoilureittimerkinnällä, mutta pohjamaankäyttönä on TP. Maakuntakaavassa tässä

kohdin on Turusta Raision suuntaan Raision rajan tuntumassa oleva virkistyskäytävä. V-yhteyden jatkuvuus tulisi osoittaa yleiskaavassa.

2. Maarian altaan itäpuoleinen osuus Maarian eteläpuolella on alue, jota kehitetään Turun ja Liedon yhteistyöllä virkistysalueena. Myös maakuntakaava tunnistaa tämän alueen merkityksen. Yhteys Maariaan on luontevasti olemassa, ja vaikka voimassa olevassa Yleiskaava 2020:ssa virkistysalueita ollaan tässä kaavatyössä ja tällä alueella valtaosiltaan muuttamassa MA-alueiksi, niin voidaan nähdä, että virkistys- ja maisema-arvot säilyvät alueella juuri maanviljelyksen harjoittamisen ansiosta, ja tästä syystä liitto ei näe siinä suurta ongelmaa. Liitto kuitenkin näkee, että yhteys Paimalan kohdalta yli yleiskaavaehdotuksen TP-alueen Moision suuntaan tulisi osoittaa yleiskaavassa. Vastaava yhteys on Luonnonarvojen ja -varojen maakuntakaavaehdotuksessa osoittamassa yhteyttä Paimalasta Moioon ja edelleen Ruskolle.

3. Moision ja Yli-Maarian välillä edellisessä kohdassa mainittu virkistysyhteys jatkuu Luonnonarvojen ja -varojen maakuntakaavaehdotuksessa kohti Ruskoa. Yhteys olisi syytä tunnistaa myös yleiskaavassa.

Varsinais-Suomen liiton laatimassa Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavaehdotuksessa ulkoilureitit on osoitettu ohjeellisina ja jo olemassa olevina. Tällä pyritään lisäämään kaavan suunnitelmallisuutta ja sen välineellistä arvoa ulkoilureittiverkoston kehittämisessä. Joitain toteutumattomia ulkoilureittiyhteyksiä olisi mielekästä esittää myös yleiskaavassa esim. yhteystarpeina. Tämän lausunnon liitedokumentissa on esimerkinomaisesti näytetty maakuntakaavan ohjeellinen ulkoilureittilinjaus välillä Auvaismäki-Yli-Maaria. Liitto voi toimittaa maakuntakaavaehdotuksen pohjalla olevan ulkoilureittien paikkatietoaineiston Turun yleiskaavan laatijoille.

Liikennejärjestelmä

Autoliikenteen verkossa on osoitettu Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksen mukainen tie- ja katuverkko, jonka lisäksi on merkitty maakuntakaavan mukaiset HAKU-tien varaus, HAKU-tien ja valtatie 10 käännon edellyttämät uudet eritasoliittymät. Yleiskaavatasolla väylät tulisi erotella maantie- ja katuverkoksi tai tarkentaa jaottelu kaavamääräyksessä.

Turun kehätien ja Turun välikehän liikennemäärien odotetaan kasvavan edelleen mm. maankäytön ja asukasmäärän lisääntymisen ja Turun keskustaliikenteen rajoittamisen vuoksi. Kaavassa on huomioitu Turun kehätien kehittäminen lisäkaistoilla ja rinnakkaisyhteydet. Turun välikehälle on osoitettu uusia tai kehitettäviä kaupunkiseudun pääväyliä, joissa rakennetaan lisäkaistoja. Varsinais-Suomen maakuntakaavassa osoitettuun koko Turun välikehän nelikaistaistamiseen tulisi varautua yleiskaavassa myös kaavaehdotuksesta puuttuvilla Suikkilantien (välillä Rauman valtatie-Satakunnantie) ja Markulantien (välillä Tampereen valtatie-Raunistulan puistotie) osuuksilla. Rakennemallissa ja Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on esitetty välikehän kehittämistä toteuttamalla Vanhan Tampereentien tasoristeyksen korvaaminen sillalla, Halistenväylä sekä Uittamonsilta. Kadut ovat keskeinen osa kaupunkisuunnittelua ja liikenneympäristön laadun merkitys kaupunkikuvalle tulee ottaa huomioon nykyistä vahvemmin.

Joukkoliikennettä tulee kehittää huomioiden sujuvat matkaketjut, siten että paikalliseen joukkoliikenteeseen voi helposti liittyä myös seudullisesta tai pitkämatkaisesta joukkoliikenteestä. Liityntä ja vaihtojärjestelyille tulee löytää sopiva tila ja suunnittelussa tulee huomioida raide- ja linja-autoliikenteen liityntä- ja saattoliikenne, sekä vaihtomahdollisuudet. Turun seudun liikennejärjestelmätyö teettää syksyllä 2020 Turun seudun joukkoliikenteen vaihtopaikoista ja solmupysäkeistä selvityksen, jossa Kupittaa alue on valittu yhdeksi joukkoliikenteen solmupisteiden tarkastelukohteeksi. Matkakeskus ja kupittaa alue nivoo tulevaisuudessa yhteen paikallisen, seudullisen ja valtakunnallisen pyörillä ja raiteilla kulkevan joukkoliikenteen, johon lukeutuvat myös Varsinais-Suomen paikallisjunaliikenne ja Tunnin juna Helsinkiin. Yleiskaavassa paikallisjunaliikenteen asemat on osoitettu maakuntakaavan mukaisiin sijainteihin ohjeellisina merkintöinä.

Yleiskaavassa esitetyillä joukkoliikenteen laatukäytävillä, jossa kulkevat runkobussireitit ja raitiotien tavoitelinjasto, katua kehitetään joukkoliikenteen sujuvuus edellä ja huomioiden mm. kaistajärjestelyt ja pysäkkien saavutettavuus. Raitiotien suunnittelun jatkamisesta on tehty päätös ja se on kirjattu Turun seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Raitiotien suunnittelun edistämisen ja siihen varautumisen vuoksi olisi selkeää esittää raitiotien tavoitelinjasto omana kaavamerkintänä. Keväällä 2020 valmistuneissa Turun seudun liikennemallitarkasteluissa yhtenä tuloksena todettiin joukkoliikenteen nopeuden olevan yksi kulkutavan käyttöä lisäävä tekijä. Varsinais-Suomen liitto pitää Turun joukkoliikenteen laatukäytävien, joukkoliikenteen nopeustason, sekä sujuvuuden kehittämistä tärkeänä koko Varsinais-Suomen maakunnan kannalta. Turussa tehtävät ratkaisut vaikuttavat paikallisen joukkoliikenteen lisäksi seudulliseen ja valtakunnalliseen joukkoliikenteeseen etenkin kaupungin pää- ja sisääntuloväylillä, joiden liikenteen sujuvuus vaikuttaa myös seutukuntien ja naapurimaakuntien sekä Turun välillä liikennöivään joukkoliikenteeseen. Joukkoliikenteen ja sen solmupaikkojen suunnittelussa tulee edelleen tiivistää yhteistyötä kaupunkiseudulla ja maakunnassa.

Yleiskaavassa esitetty pyöräilyn pääverkosto parantaa pyöräilyn edellytyksiä kaavaan täydennettyjen verkon puuttuvien osuuksien toteutuessa ja edistää osaltaan pyöräilyväylien huomiointia katu- ja tiesuunnittelussa. Pyöräilyn pääverkostomerkinnän lisäksi yleiskaavassa tulisi kuvata myös pyöräilyn laatukäytäväosuudet Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksen pyöräilyn seutureitit 2040+ vision mukaisesti.

Seudullisessa liikennesuunnittelussa on pitkään tunnistettu tärkeäksi ja edistetty seudullista jatkuvaa pyöräilyverkkoa ja laatukäytäväosuuksia. Pyöräilyn edellytysten kannalta erityisen tärkeää pitkällä matkoilla on pyöräreittien jatkuvuus ja tasalaatuisuus, jonka vuoksi Varsinais-Suomen liitto toteaa, että Yli-Maarian suunnan pyöräilyn seutureitti tulisi esittää yleiskaavassa jatkuvana myös Aerotieltä Moisiantielle, vastaavalla tavalla kuin Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksen pyöräilyn seutureittien visiokartalla.

Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisalueiden priorisointi ja kehittämisperiaatteiden määrittäminen on osa Turun seudun MAL-sopimusta. Yleiskaavan keskustan liikenne ratkaisut tulevat olemaan hyvänä lähtökohtana tälle työlle.

Turun Yleiskaava 2029 ehdotus ja sitä varten laaditut selvitykset ja vaikutustenarvioinnit on laadittu huolella. Varsinais-Suomen liitto puoltaa ehdotuksen viimeistelyä ja hyväksymistä.”

Ja 28.3.2022 maankäyttöjaosto antoi täydennyksenä aiemmin annettuun lausuntoon yleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon (28.3.2022 § 22) :

”Kaikkiaan Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto katsoo, että Turun yleiskaava 2029 ehdotuksessa on ansiokkaasti huomioitu keskeisimmät maankäyttöön liittyvät kysymykset ja näkökulmat. Yleiskaava 2029 ehdotus pohjaa perusteelliseen selvitys- ja kaavoitustyöhön antaen vankan pohjan paitsi Turun myös koko kaupunkiseudun ja maakunnan elinvoimaiselle kehitykselle. Maankäyttöjaoston syksyllä 2020 antaman lausunnon kirjaukset on tarkistetuissa yleiskaavaehdotuksessa pääosin huomioitu. Maankäyttöjaosto muistuttaa aiemmasta lausunnostaan ja täydentää sitä seuraavin huomioin.

Korkea rakentaminen

Turun korkean rakentamisen selvityksessä on paneuduttu hyvin korkean rakentamisen kysymyksiin. Selvityksessä on kartoitettu Turun korkeaan rakentamiseen soveltuvat paikat – alueet, joilla korkealle rakentamiselle on parhaat edellytykset ja joiden kehittämisessä korkeasta rakentamisesta voidaan saada imagohyötyä samalla tunnistaen mm. etusijalle asetettavat kulttuuriympäristön arvot. Selvitykseen tukeutuen yleiskaavamerkinnöin ohjataan korkea rakentaminen kaupunkirakenteellisesti ja -kuvallisesti perusteltuihin paikkoihin niin, että Turun kaupunkikuvan erityisyys ja vaalittavat ominaispiirteet säilyvät. Maankäyttöjaosto katsoo, että merkintä korkean rakentamisen rajoittamisesta keskusta-alueella tulee palauttaa yleiskaavaehdotukseen laaditun selvityksen mukaisena.

Yhdyskuntatekniikka

Kallioresurssialueen merkinnällä turvataan nykyisten ja tavoiteltujen maanalaisten tilojen sekä tunneleiden toteutusedellytykset. Yhdyskuntatekniikan käytössä olevien tilojen ja tilavarausten osalta, kuten jätevesi- ja raakavesitunnelien ja kaukolämmön siirtolinjojen osalta, ei kyseistä kallioresurssialuetta ole merkitty. Näiden osalta erityisesti Kakolan jätevesipuhdistamon poistoputken sekä Aurajoen allttavien tunneleiden ja Luolavuoren alueen tilavarausten osoittamisen tarpeellisuutta on hyvä harkita.

Virkistys

Virkistys- ja ulkoilukäytön, erityisesti ulkoilureittien ja ulkoilureittitarpeiden merkinnät on osoitettu kattavasti ja pääosin maakuntakaavan merkintöjen mukaisesti. Kaupunkiseudulla useat eri merkinnät, kuten virkistykseen, maa- ja metsätalouden ja suojelualueiden aluevarausmerkinnät sekä ekologisten yhteyksien ja maisema-alueiden merkinnät tukevat virkistystä ja luovat edellytyksiä viihtyisälle elinympäristölle. Turun pohjoisosassa, Paattisten pohjoispuolella on maakuntakaavaan merkitty Aurasta Ruskon kautta Kurjenrahkan alueelle ulottuva ohjeellinen ulkoilureitin merkintä. Tämän yhteyden osoittaminen yleiskaavaan merkitylle MY-alueelle ulkoilureittitarve-merkinnällä on perusteltua.

Liikennejärjestelmä

Syksyn 2020 yleiskaavaehdotuksessa ratayhteys Turun päärautatieasemalta Turun satamaan oli osoitettu maakuntakaavan ja kaupunkiseudun liikennejärjestelmän mukaisesti uudelle yhteisterminaalille hyödyntäen olemassa olevaa satamaraidetta. Nyt lausunnolla olevassa ehdotuksessa yhteydestä on luovuttu ja ratayhteys asemapaikkoineen on esitetty nykyisellä linjauksella ainoastaan satamaraiteen selvitysalueena. Satamayhteys selvitystä ollaan laatimassa vuoden 2022 aikana. Turun satama on TEN-T-ydinverkon satama ja Turku verkon kaupunkisolmu. Ydinverkkoa ja kaupunkisolmujen välisiä yhteyksiä kehitetään kokonaisuutena. Varsinais-Suomen liitto on kannanotoissaan TEN-T-asetuksen tarkistukseen korostanut, että kaikki satamayhteydet tulee osoittaa TEN-T-ydinverkkoon kuuluvina. Myös tämän vuoksi TEN-T-satamayhteydet yhteydet tulee ratkaista ja varmistaa yleiskaavassa valmisteilla olevien asemakaavojen sijaan. Sataman raideyhteyden esittämistä yleiskaavassa tukevat myös muutokset valtakunnallisessa liikennepoliitikassa sekä paikallisjunaliikennekeskustelun viimeaikainen aktivoituminen. Tässä yhteydessä on noussut lisäksi esille aseman osoittaminen Artukaisiin tukemaan alueen mahdollisia uusia liikuntapalveluita ja muita toimintoja.”

Yleiskaava-aineistot: <https://www.turku.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunkisuunnittelu/yleiskaavoitus/vireilla-olevat-yleiskaavat/yleiskaava-2029>

Korkean rakentamisen selvitys 2017: https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//turun_korkean_rakentamisen_selvitys_id_74071.pdf

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto päättää antaa Turun yleiskaava 2029 ehdotuksesta (24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu ja 1.8.2022 muutettu) seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto kiittää Turku mahdollisuudesta osallistua Turun yleiskaava 2029 valmisteluun sekä lausuntoihin saaduista vastineista. Maankäyttöjaosto kannustaa pitkäjänteisen ja huolellisen kaavatyön saattamiseksi valmiiksi.

Maankäyttöjaosto toteaa, että nyt nähtävillä olevassa muutetussa ehdotuksessa Turun yleiskaavaksi 2029 on otettu huomioon liiton yleiskaavaehdotuksesta aiemmin antamissa lausunnoissa esiin nostamat asiat riittävällä tasolla. Erityisin kiitoksin tulee huomioida sataman ratayhteyden palauttaminen syksyn 2020 ehdotuksen ja hyväksytyyn liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaiseksi.

Korkean rakentamisen ohjauksen osalta Varsinais-Suomen liitto toistaa aiemmin lausutun huomion: Turun korkean rakentamisen selvityksessä on paneuduttu hyvin korkean rakentamisen kysymyksiin. Selvityksessä on kartoitettu Turun korkeaan rakentamiseen soveltuvat paikat – alueet, joilla korkealle rakentamiselle on parhaat edellytykset ja joiden kehittämisessä korkeasta rakentamisesta voidaan saada imagohyötyä samalla tunnistaen mm. etusijalle asetettavat kulttuuriympäristön arvot. Selvitykseen tukeutuen yleiskaavamerkinnöin ohjataan korkea rakentaminen kaupunkirakenteellisesti ja -kuvallisesti perusteltuihin paikkoihin niin, että Turun

kaupunkikuvan erityisyys ja vaalittavat ominaispiirteet säilyvät. Maankäyttöjaosto katsoo, että merkintä korkean rakentamisen rajoittamisesta keskusta-alueella tulee palauttaa yleiskaavaehdotukseen laaditun asiantuntijaselvityksen mukaisena.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Turun kaupunki

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 67

Lausunto Turun kaupungille Pitkämäen liikekeskuksesta

VSLDno-2022-289

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Turun Kaupunkiympäristön kaavoitus on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Turun Pitkämäen liikekeskuksen ympäristöön kortteleihin 37–40 laadittavana olevan asemakaavamuutoksen ehdotuksesta 8.11.2022 mennessä.

Kaava-alue sijaitsee Naantalin pikatien varressa 1,5 km päässä Turun keskustasta, sisääntulotien pohjoispuolella Manhattanin liikekorttelin ympärillä. Suurin osa kaava-alueesta on asemakaavoissa työpaikkakortteleita, mitä ei ole toteutettu. Suunnittelualueen pinta-ala on 13,5 hehtaaria.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa Naantalin pikatien pohjoispuolelle liike- ja toimistotilojen, tilaa vievän kaupan sekä asuinrakennusten rakentaminen siten että alueelle jää tilaa myös virkistysalueille. Kaavasuunnitelman tavoitteena on kiinnittää erityisesti huomioita kaupungin sisääntulotien kaupunkikuvaan ja jalankulkuyhteyksien muodostumiseen liikekeskuksen alueella.

Asemakaavan muutos on käynnistynyt vuonna 2003 rakennusyhtiölle myönnetyllä suunnitteluvarauksella liikekeskuksen kehittämistä varten. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (jäljempänä OAS) kaavamuutokselle on julkaistu keväällä 2006 ja kuulutus vireilletulosta on annettu syksyllä 2006. Ensimmäinen kaavaluonnos asemakaavamuutokselle on hyväksytty vuonna 2008. Sittemmin asiakirjoja on päivitetty siten, että viimeisin luonnos kaavamuutokselle on esitelty vuonna 2011 ja tämän jälkeen viimeisin päivitys OAS:aan on tehty syksyllä 2014. Nyt, syksyllä 2022, asemakaavamuutoksesta kuultavana on ehdotus.

Kaavatyöhön liittyvät taustaselvitykset liikenteen ja kaupallisten palveluiden osalta on laadittu ennen vuotta 2010. Vuonna 2020 ja tämän jälkeen on kaavaselostuksen lisäksi kaavaan liittyvistä asiakirjoista laadittu ja/tai päivitetty asemakaavakartta, tilastolomake, vuorovaikutusraportti, rakennettavuusselvitys, luontoselvitys, meluselvitys, alueen kaavahistoriaselvitys sekä Kaupunkipuro Kuninkojan hoitosuunnitelma.

Lausuttavana oleva asemakaavamuutos muodostaa yhdessä "Kähärin puistotie"-nimisen kaavahankkeen kanssa laajemman kaupunki uudistuksen kokonaisuuden Turun Pitkämäen kaupunginosassa.

Asemakaavanmuutoksen suunnitelmassa kokonaisrakennusoikeus on 65 980 k-m². Rakennusoikeudesta 46 % on asumista ja 54 % kaupallisia toimintoja varten. Asumiselle osoitettu rakennusoikeus on kauttaaltaan uutta ja kaupallisille toiminnoille on osoitettu 3 400 k-m² uutta rakennusoikeutta, mikä on n. 10 % lisäys paikalla jo rakennettuun liikerakentamiseen. Kaavamuutoksen myötä alueelta poistuu

laskennallisesti 48 327 k-m² teollisuusrakentamisen rakennusoikeutta, josta suurinta osaa ei ole koskaan käytetty. Alueelle sijoittuisi arviolta noin 600 uutta asukasta.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Turun Pitkämäen liikekeskuksen alueen asemakaavan muutosehdotuksesta. Pitkämäen alue kaupungin sisääntulotien varrella, keskustan kupeessa on merkittävä sijainti Turun kaupungissa. On erittäin hienoa, että alue alkaa rakentua epäpaikaksi jääneestä kohdasta osaksi kaupunkikeskustan reunaa.

Ehdotus toteuttaa myös voimassa olevaa yleiskaavaa. Turun loppusuoralla olevassa Yleiskaava 2029 -ehdotuksessa alue on merkitty laveammin työpaikka-alueeksi. Kaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen. Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan kerrosalan enimmäismäärä alueella on 30 000 k-m² (Vähittäiskaupan monipuolisesti saavutettava suuryksikkö, kms-kohde 603 Manhattan).

Asemakaavan muutosta on valmisteltu monella tasolla. Muutoksen laadinta alueelle on kestänyt pitkään. Kaavaselostuksessa on ansiokkaasti avattu suunnitteluprosessin kulkua ajan saatossa. Kaavasuunnitelman tavoitteeksi kaavaselostukseen on kirjattu kaupunkikuvan kohottaminen sisääntuloväylän varrella kaupungin keskusta-alueen läheisyydessä sekä kestävien kaupunkiliikkuksimuotojen edistäminen alueella. Kaavaselostuksessa myös esitetään suunnittelualueen suhde alueen laajempaan asemakaavanmuutoskokonaisuuteen. Kokonaissuunnitelmassa osa-alueet on kuitenkin esitetty nykyisistä suunnittelutilanteista poikkeavina.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että korkeatasoisen kaupunki uudistuskokonaisuuden toteuttamiseksi alueella kaavasuunnitelman mahdollistama kaupunkitilan muodostus ei täysin tue kaavalle asetettuja tavoitteita. Tämä saattaa johtua suunnitteluprosessin venymisestä pitkälle aikavälille.

Asuinrakennusten rakentamistapaan on kiinnitetty suunnittelussa hyvin huomiota vaihtoehtotarkasteluista lähtien ja asuinrakennusten arkkitehtuuria ohjataan kaavassa tarkasti. Korttelialueet ovat kuitenkin isoja ja niissä rakennusten välisen tilan käyttö ja laatu jää ohjeellisen ohjaukseen. Se millaista käyttäytymistä, mm. kulkutapoja, rakennettu ympäristö aikanaan tukee, on kiinni paljolti rakennusten väliin jäävän tilan käsittelystä ja viherympäristöjen laadusta. Mikäli asuinrakennusten väliset jalankulkureitit jäävät korttelialueelle, toteutuvatko ne varmasti yleiseen käyttöön avattuina reitteinä?

Liikerakentamisen korttelialueen rakentamista tulisi kaavassa ohjata asuinkortteleiden rakentamista vastaavalla tarkkuudella kaupungin sisääntulomaiseman tällä kohdalla. Naantalin pikatien varren maisemat ovat olennainen osa kestävästä liikkumisesta ympäristössä mm. alueen pyöräilyverkostossa. Manhattanin nykyisen liikekorttelialueen julkisuuteen nousseet tulevaisuusnäkökymät ovat jääneet kaavasuunnitelmassa huomioimatta.

Kaavamääräyksissä on hyvin huomioitu korttelialueiden rakentamiselta edellytetty vihertehokkuus. Viheralueina käsiteltävien alueiden kasvulliseen laatuun ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ei kaavassa kuitenkaan ohjata. Kaavaselostuksessa

mainitaan, ettei alueen rakentamiselle "ole mainittavaa merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta, koska uusi rakentaminen osoitetaan ihmistoiminnan muokkaamalle, viljelyskäytössä olleelle maalle, eikä mitään alueelta löytyvää luontotyyppiä hävitetä". On kuitenkin huomioitavaa, että aina kasvullista maata muokattaessa, muokataan alueelle kehittyneitä elinympäristöjä. Kasvullisen maan määrään vaikutettaessa vähentävästi, on hyvä kiinnittää huomiota jäljelle jäävän kasvullisen alueen laatuun monimuotoisuutta parantavasti.

Savimaan virtavedet, mitä Kuninkojan pääuomaan kuuluva Saukonojakin edustaa, on uhanalainen luontotyyppi ja kunnostustoimilla vesistöön on saatu palautettua mm. uhanalainen kalalaji taimen. Lisäksi vesistössä elää erittäin uhanalaiseksi luokiteltu jokirapu. Kaava-alueella uoma ei ole enää luonnontilainen, mutta alueella tulee huomioida ennallistamismahdollisuudet ja minimoida haitallinen vesistökuormitus mm. alapuolisen vesistön luontoarvojen ja Saaristomerен suojelun vuoksi. Uomien putkittaminen on heikennys luonnon monimuotoisuudelle ja lisäksi aiheuttaa hankaluuksia vesien hallinnalle mm. ilmastonmuutoksen myötä edelleen äärevöityvissä virtaamisissa. Biodiversiteettistrategian ja ennallistamisasetuksen myötä myös kaupunkialueilla tulee turvata siniviherverkostoja ja säilyttää mahdollisuuksia luontotyyppien ennallistamiseen. Tiivistyvä kaupunkirakenne uomaverkoston ympärillä ei saa hankaloittaa luonnon ennallistamismahdollisuuksia.

Turun kaupunki on laatinut esimerkillistä ohjetta asemakaavojen ilmastovaikutusten arviointiin ja ilmastokestäväyyden ennakoimiseen. Lausunnolla olevan asemakaavanmuutoksen osalta ilmastovaikutusten arvioinnista ei löydy mainintaa kaava-asiakirjoista.

Kaavan tavoite kestävän liikkumisen edellytysten rakentamisesta on kannatettava ja tukee myös Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa sekä MAL-sopimuksessa yhteisesti asetettuja seudullisia tavoitteita. Koska alue sijaitsee nykyisellään väljällä alueella lähellä Turun keskustaa, alueella on hyvät edellytykset tavoitteen toteutumiseksi. Jotta liikkuminen todella ohjautuisi kestäviin kulkumuotoihin, liikkumisen niin alueen sisällä kuin Turun keskustan suuntaan tulee olla kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä aidosti sujuvaa ja houkuttelevaa autoiluun verrattuna. Tarkoituksenmukaiset kävelyn ja pyöräilyn väylät sekä toimivat joukkoliikenneyhteydet ovat hyvä lähtökohta. Lisäksi alueelle tarvitaan miellyttävää ympäristöä, joka houkuttelee aktiivisiin kulkumuotoihin ja tarjoaa myös paikkoja oleskeluun kaupunkitilassa.

Naantalin pikatie on seudun liikenteen kannalta merkittävä Turun kaupungin sisääntuloväylä, minkä huomioiminen on keskeistä alueen suunnittelussa. Alueelle suunniteltu merkittävä asukasmäärä kuormittaa entisestään sisääntuloväylää, jos uusien asukkaiden sekä liikekeskuksen asiakkaiden liikkuminen ei huomattavassa määrin toteudu kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen pohjautuen. Viihtyisän, kestäviin kulkutapoihin kannustavan ympäristön toteutuminen on siis tärkeää paitsi muiden tavoitteiden myös Naantalin pikatien välityskyvyn turvaamisen ja alueen autoliikenteen sujuvuuden kannalta.

Lausunnolla olevalla kaavasunnitelmalla luodaan herkästi autoilua tukevaa ympäristöä kaavan tavoitteista huolimatta. Kaupungin kulkutapajakaumaan vaikuttamisen kannalta on hyvä, jos asemakaavassa huomioidaan kaavasunnitelmaa

vahvemmin se, että alue sijaitsee vartin pyörämatkan ja alle puolen tunnin kävelymatkan päässä kaupungin keskustasta.

Vaikka Pitkämäen liikekeskuksen ja Kähärin puistotien asemakaavanmuutoksia laaditaan erillisinä kaavoina, olisi ajantasaiset kaavasunnitelmat hyvä käsitellä kokonaisuutena.

Huolimatta siitä, että asemakaavan muutosprosessi alueella on kestänyt reilusti yli vuosikymmenen, Varsinais-Suomen liitto esittää, että kaavasunnitelmaa tarkistetaan 2020-luvun lähtökohdista niin liikkumisen, kaupunkiympäristön laadun ja luontotasapainon kuin kaupunkikuvassa mahdollisesti vaikuttavien hajautettujen energiajärjestelmien sijoittamisen suhteen, ja arvioidaan kaavaehdotuksen ajanhetkelle asiaankuuluvat vaikutukset suunnitelmasta. Huomion ansaitsee merkittävässä asemakaavassa ja pitkässä suunnitteluprosessissa myös osallisten vaihtuminen.

Lausuntopyyynnössä mainittuun huomioon viitaten Varsinais-Suomen liitto pyytää ilmoitusta kaavan hyväksymispäätöksestä osoitteeseen kirjaamo@varsinais-suomi.fi

Päätös

Puheenjohtaja Juha Rantasaari teki muutosehdotuksen lausunnon kappaleeseen: "Lausunnolla olevalla kaavasunnitelmalla luodaan herkästi autoilua tukeavaa ympäristöä kaavan tavoitteista huolimatta. Kaupungin kulkutapajakaumaan vaikuttamisen kannalta on hyvä, jos asemakaavassa huomioidaan kaavasunnitelmaa vahvemmin se, että alue sijaitsee vartin pyörämatkan ja alle puolen tunnin kävelymatkan päässä kaupungin keskustasta."

Rantasaaren muutosehdotuksessa kappaleesta poistetaan sen ensimmäinen lause "Lausunnolla olevalla kaavasunnitelmalla luodaan herkästi autoilua tukeavaa ympäristöä kaavan tavoitteista huolimatta." Jäsenet Esko Kiviranta, Juhani Pilpola ja Anne-Mari Virolainen kannattivat Rantasaaren tekemää muutosehdotusta. Jäsen Riitta Lehtinen kannatti alkuperäistä päätösehdotusta.

Koska maankäyttöjaosto ei ollut asiassa yksimielinen, siirtyy lausunto Turun Pitkämäen liikekeskuksen alueen asemakaavan muutosehdotuksesta maakuntahallituksen käsiteltäväksi.

Tiedoksi

Turun kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 68

Lausunto Sweco Infra & Rail Oy:lle ja Salon kaupungille Perniön Aurinkovoimapuiston suunnittelutarveratkaisusta

VSLDno-2022-275

Valmistelija / lisätiedot:

Timo Juvonen

timo.juvonen@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Pohjan Voiman tytäryhtiö Perniön Aurinko Oy hakee Salon kaupungilta maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaista suunnittelutarveratkaisua aurinkovoimalan toteuttamiselle Erveläntien äärelle, kiinteistölle 734-619-1-27.

Pohjan Voima suunnittelee aurinkovoimapuiston rakentamista Perniön Melassuon alueelle, joka sijaitsee Perniön keskustaaajaman itäpuolella. Suunniteltu aurinkovoimapuisto on pinta-alaltaan noin 60-65 hehtaaria, ja kokoluokka noin 60-65 MWn aurinkovoimala.

Aurinkosähkötuotantoon suunniteltu alue on maakuntakaavan M-alueella Perniön taajamatoimintojen ja niiden kehittämisen kohdealueen itäpuolella.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa Sweco Infra & Rail Oy:lle ja Salon kaupungille Perniön aurinkovoimapuiston suunnittelutarveratkaisusta seuraavan lausunnon:

Laaja-alaisten aurinkovoimaloiden vaatimat maankäyttöratkaisut ovat uusi ja kokonaisvaikutuksiltaan suunnittelematon teema niin kunta kuin maakuntatasolla. Tilanne on osin verrattavissa 2010-luvun alussa tuulivoimarakentamisen nopeaan kasvupaineeseen syöttötariffin seurauksena. Aurinkovoimaloiden maankäytön suunnittelutarve tulee ottaa tosissaan jo ilmiön alkuvaiheessa.

Kuntatason suunnittelussa pitää kiinnittää huomio kokonaiskuvaan ja aurinkovoimaloiden sijoittumisen ohjaamiseen alueille koko kunnan mittakaavassa. Yksittäin ratkaisut hankkeet voivat nopeasti vaikuttaa koko kunnan maankäytön ratkaisuihin.

Maakuntakaavan toteuttamisessa on pohdittava, onko maa- ja metsätalousvaltainen alue (M/MRV) ilman muita ohjaavia merkintöä soveltuva energiatuotannon alueeksi. Helposti voi ajatella, että maankäytöllistä ristiriitaa ei olisi, mutta asiaa voi ja tulee katsoa jopa päin vastaisesta näkökulmasta, että aurinkopuisto estää kaavan osoittaman toiminnan toteuttamisen.

Eryistä huomiota tulee kiinnittää suo- ja metsäluonnon luontoarvojen säilymiseen ja luonnon monimuotoisuuden palautumisen mahdollistamiseen.

Ympäröivät ojitukset voivat kuivattaa myös suon ojittamattomia tai umpeen kasvavia osia. Taustamateriaalissa on todettu, että Melassuo on ojitettua, mutta alueella

tehtyjen luontoselvitysten perusteella alueen koillisosan ojat ovat kasvaneet umpeen ja noin puolet suosta on lähellä luonnontilaista.

Vesistövaikutuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Taustamateriaalin mukaan Asteljokeen virtaava purouoma on alaosastaan lähes luonnontilainen. Luonnontilaisten tai luonnontilaisen kaltaisten purojen tilaa ei saa muuttaa ilman lupaa.

Hankkeen luvituksessa tulee varmistaa, että hankkeen kokonaisvaikutukset kaupungin muuhun maankäytön kehittämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen otetaan huomioon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Sweco Infra Rail Oy

Salon kaupunki

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 69

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa tai ne ovat merkitykseltään vähäisiä. Maakuntakaavan ja sen tavoitteiden toteutuminen MRL 32 §:n mukaisesti on tästä huolimatta varmistettava:

1. Auran kunta: Aurajokirannan asemakaavamuutos
2. Eduskunnan ympäristövaliokunta: Rakentamislaki
3. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin läntisen saariston rantaosayleiskaavan muutos
4. Kemiönsaaren kunta: Lövökobbarin ranta-asemakaavan muutos
5. Kemiönsaaren kunta: Kämpälämäen ranta-asemakaavanluonnos
6. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavan muutos Södra-Lambholmen
7. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavan muutos Susvall
8. Naantalin kaupunki: Röölanrannan asemakaava
9. Naantalin kaupunki: Naantalin Livonsaaren ranta-asemakaavan I muutos
10. Pyhärannan kunta: Reilan asemakaava
11. Uudenkaupungin kaupunki: Granranta ja Kivi-Lassilan ranta-asemakaava
12. Uudenkaupungin kaupunki: Vähä-Ytteriin ranta-asemakaava
13. Uudenkaupungin kaupunki: Kalannin keskustaajaman asemakaavanmuutosluonnos
14. Uudenkaupungin kaupunki: Autotehtaan alueen asemakaavan muutos
15. Uudenkaupungin kaupunki: Itälän ranta-asemakaavamuutos

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 70

Varsinais-Suomen liiton suunnittelun ajankohtaiset

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksessa 14.11.2022 käsiteltyyn vuoden 2023 talousarvion maankäytön ja ympäristön vastuualueen toiminnan tavoitteet ja toimenpiteet:

Toteutamme maakuntastrategiaa uudistamalla maakuntakaavoitusta

Edistämme maakuntastrategian tavoitteiden ja aluerakenteen vision mukaisen monikeskuksisen alue- ja yhdyskuntarakenteen ja monipaikkaisen toiminnan kestävä ja vetovoimaista yhdistämistä. Kokonaismaakuntakaavan uudistamiseen valmistautuminen jatkuu alueidenkäyttöä ohjaavan lakiuudistuksen keskeytymisestä huolimatta. Tärkeimpiä lähtökohtia maakuntastrategian ja ilmastotiekartan lisäksi ovat muun muassa viimeaikaisten toimintaympäristön muutosten vaikutukset Varsinais-Suomen asemaan sekä EU:n linjausten mukaan lukien Green Dealin ja biodiversiteettitavoitteiden huomioiminen. Voimassa olevan maakuntakaavan teemakohtaisen ajantasaisuuden arvioinnin avulla määritellään selvitystarpeet. Jo aloitettu viherrakenneselvitys jatkuu. Arvioinnin perusteella asetamme yhdessä sidosryhmiemme kanssa uuden kokonaismaakuntakaavan tavoitteet ja laadimme osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Edistämme kestävä liikennejärjestelmää ja -ympäristöä

Liikennejärjestelmätyössä painopiste on suunnitelmiin kirjattujen liikennehankkeiden ja kehittämistoimenpiteiden edistämisessä. Vuoden lopulla teemme nykyisten suunnitelmien toteutumisen ja ajantasaisuuden arvioinnin seuraavaa tarkistuskierrosta varten ja osallistumme Turun kaupunkiseudun seuraavan MAL-sopimuksen valmisteluun. Edistämme Scale-Up-hankkeessa laadittua alueellisen juna- ja joukkoliikenteen organisoitumis- ja rahoitusmalliselvitystä.

Varmistamme merialuesuunnittelun jatkuvuuden

Varsinais-Suomen liitto toimii edelleen merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona. Koordinaatiolle haemme erillisrahoitusta Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta. Suunnittelua jatkamme jo EU-rahoituksen saaneissa eMSP-, NSBR-, ja MSP Green -hankkeissa. Samalla valmistaudumme uuden suunnittelukierroksen käynnistämiseen nopeutetulla aikataululla muun muassa merituulivoiman kehittämisen vauhdittamiseksi. Vuoden 2023 aikana valmistuvat ensimmäisen suunnitelman seuranta ja arviointi.

Vahvistamme kumppanuuksia ja rajat ylittävää yhteistyötä

Maakunnan suunnittelua teemme yhdessä kuntien, ministeriöiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Merialuesuunnitteluyhteistyössä mukana ovat kaikki Euroopan merialueet. Liikennejärjestelmätyössä vahvistamme asemaamme osana Skandinavia-Välimeri TEN-T-ydinverkkokäytävällä ja edistämme uudistuvan EU-asetuksen tavoitteiden toteutumista. Kumppanuusfoorumitoiminnassa keskitymme toimiin, joilla tuetaan kestävä alue- ja yhdyskuntarakenteen kehitystä. Vastuualue on mukana useissa maakunnan suunnittelua ja kehitystä edistävissä liikenteen, ilmastomuutoksen torjunnan, kiertotalouden ja merialuesuunnittelun hankkeissa.

Kehitämme sähköisiä suunnitteluvälineitä ja suunnittelussa tarvittavaa tietopohjaa

Olemme yhteistyössä Lounaistiedon ja muiden maakuntien liittojen kanssa aktiivisesti kehittämässä digitaalista maakuntakaavoitusta ja merialuesuunnittelua sekä suunnittelun arviointi- ja seurantavälineitä.

Ajankohtaiset suunnittelukysymykset ja -teemat

Maakuntakaavojen ajantasaisuuden arviointi toteutetaan liiton omana työnä teema- ja merkintäkohtaisesti. Ajantasaisuutta arvioidaan kaavamerkintöjen taustalla olevien selvitysten, toimintaympäristön muutosten, yleisten kehittämistavoitteiden (ml. maakuntastrategia) sekä lainsäädännön uudistumisen näkökulmista.

Viherrakenneselvitys laaditaan kolmiosaisena luonnon, virkistyksen ja biotalouden teemanäkökulmista. Selvitys on osa Turun kaupunkiseudun MAL-työtä, mutta se tehdään koko maakunnan kattavana. Luonto- ja biotalousteemaa valmistellaan liiton omana työnä. Osin konsulttitoimeksiantona kartoitetaan kuntien virkistysaluetavoitteet ja voimassa olevat kaavat ja suunnitelmat.

Merialuesuunnittelu etenee useiden kansainvälisten hankkeiden rahoituksella kohti päivityskierrosta. Hankkeissa arvioidaan eri maiden suunnitelmien sisältöä ja vaikuttavuutta sekä kootaan tietoa mm. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamiseksi. Asetuksen mukaan merialuesuunnitelmien ajantasaisuutta tulee arvioida vähintään kymmenen vuoden välein. Tavoitteena on synkronoida suunnittelu paremmin meren- ja vesienhoidon suunnittelun kanssa myös ajallisesti. Erytistarkastelussa ovat merituulivoiman ja merellisen ruoantuotannon edistäminen.

Liikennejärjestelmätyössä eniten työllistää Turun kaupunkiseudun jatkuva liikennejärjestelmätyö sekä käynnistyvä uuden MAL-sopimuksen valmistelu. Alueellista junaliikennettä edistetään Scale-Up-hankkeessa sekä asemapaikkojen kehittämistä vauhdittavalla konsulttitoimeksiannolla.

Varsinais-Suomen liiton suunnittelun eteneminen ja ajankohtaiset kysymykset esitellään kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto käy keskustelun ja merkitsee Varsinais-Suomen liiton suunnittelun ajankohtaistilanteen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 71

Mahdolliset muut asiat

Päätös

Maankäyttöjaoston seminaari liikenteen ja ympäristön teema-alueista pidetään helmikuussa 2023.

§ 72

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.02.